

جوزف چونارا

سرمایه‌داری از هم گسیخته

(راه‌نمایی به اقتصاد سیاسی مارکسیستی)

ترجمه:

امیرحسین خلیلی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

سرشناسه: چوناړا، جوزف Choonara, Joseph

عنوان و نام پدیدآور: سرمایه‌داری از هم‌گسیخته: (راهنمایی به اقتصاد سیاسی مارکسیستی) / جوزف

چوناړا؛ مترجم امیرحسین خلیلی

مشخصات نشر: تهران: سمندر، ۱۳۹۷

مشخصات ظاهری: ۱۸۰ص

شابک: 978-622-99208-0-0

وضع فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: کتاب حاضر بر اساس کتاب "سرمایه" اثر کارل مارکس است.

زبان دیگر: راهنمایی به اقتصاد سیاسی مارکسیستی

موضوع: سرمایه‌داری

موضوع: Capitalism

موضوع: اقتصاد مارکسیستی

موضوع: Marxian economics

موضوع: سرمایه

موضوع: Capital

شناسه افزوده: خلیلی، امیرحسین / ۱۳۹۷ - مترجم

شناسه افزوده: مارکس، کارل، ۱۸۱۸-۱۸۸۳ / سرمایه

شناسه افزوده: Marx, Karl, 1818-1883. Kapital

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ س۴/ج۹ ص ۵۰۷ HB

رده‌بندی دیویی: ۳۳۰/۱۲۲

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۵۱۳۶۹۳۶

عنوان: سرمایه‌داری از هم گسیخته

نویسندگان: جوزف چونا را

ترجمه: امیرحسین خلیلی

طراح جلد: بهناز اردشیرزاده

ناشر: سمندر

صفحه آرایشی: رنیا رستمی

شماره: ۳۱۰۰ نسخه

نوبت چاپ: چاپ ل-۱۳۹۷

قیمت: ۱۰۰ هزار تومان

پست الکترونیک: samandar.pub@gmail.com

اینستاگرام: samandarpublication

تلگرام: https://t.me/samandarpub

آدرس: تهران، خیابان آزادی، ۱، پلاک ۱۶۳، پلاک ۱۶۳

تلفن: ۶۶۵۸۱۷۲۲

کلیه حقوق این کتاب برای انتشارات سمندر محفوظ است.

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۱۱	بخش اول : مهم نظام
۱۳	نظام که رازهای خویش را پنهان می کند
۲۱	ارزش مارکس
۲۹	پول گردش چهار را می سازد
۳۳	کار زنده و مرده
۳۷	استثمار در بطن نظام
۴۱	آنانومی سرمایه
۴۷	تحت فشار گذاشتن کارگر
۵۱	کار مولد و غیرمولد
۵۵	ارزش ذخیره‌ی کار
۵۹	جهان از خودبیگانه
۶۵	بخش دوم: پویایی نظام
۶۷	گردش سرمایه
۷۵	خودافزایی سرمایه
۷۷	انباشت کنید، انباشت کنید
۸۳	نرخ نزولی سود
۸۹	تأثیرات متقابل

- ۹۳..... سرمایه‌داری و بحران
- ۹۹..... سرمایه‌داری پا به سن گذاشته
- ۱۰۵..... توزیع ارزش اضافی
- ۱۰۷..... جهان مالیه
- ۱۱۵..... سرمایه‌ی تخیلی
- ۱۱۹..... نگاه ثانویه به بحران
- ۱۲۵..... قیمت‌ها و نرخ عام سود
- ۱۳۳..... سیاست بحران
- ۱۳۷..... بخش سوم: نظام در حال تغییر
- ۱۳۹..... دوره مدرک
- ۱۴۳..... تولد امپریالیسم
- ۱۴۷..... افک ناگهانی و سرمایه‌داری دینی
- ۱۵۱..... رونق بلندمدت
- ۱۵۵..... بازگشت بحران
- ۱۶۵..... پیوست ۱: نظریه‌ی اجاره‌ی مارکس
- ۱۶۹..... پیوست ۲: «مسأله‌ی تبدیل»
- ۱۷۳..... برای مطالعه‌ی بیشتر

مقدمه

ناکامی‌های سرمایه‌داری علاقه‌ی فراوانی را نسبت به اقتصاد سیاسی مارکسیستی برانگیخته است. هدف این اثر معرفی ایده‌های مارکس و به‌طور خلاصه، نشان دهنده این است که چطور این ایده‌ها می‌توانند به نظام سرمایه‌داری امروز اطلاق شود.

همان‌طور که نوشته‌ام، «مارکس ۳، ناکامی‌های سرمایه‌داری به وضوح مشهود شدند. ترکیدن حباب مسکو در سال ۲۰۰۷ وحشت مالی را رقم زد که اکنون موجب رکود جهانی جدیدی شده است. همه‌ی صندوق بین‌المللی پول ما پیشاپیش در میانه «بزرگترین شوک مالی در زمان رکود بزرگ» ۱۹۳۰ به سر می‌بریم. کسی از عمق مشکلات یا تداوم آن‌ها آگاه نیست. اما سه چیز روشن است. اولاً، مجموعه‌ای از حباب‌ها در اقتصاد جهانی، یعنی ده سال‌ها از چشم‌انداز مارکسیستی آشکار بود را می‌پوشاند: سلامت شکنندگی اقتصاد واقعی در مقایسه با دوره‌ی رشد پایدار طی سال‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰. ثانیاً، ایده‌های بالای ریاست‌بانک مرکزی آمریکا، وزارت دارایی انگلیس، و اتاق تصمیم‌گیران بانک‌ها و شرکت‌های چندملیتی هیچ نظریه‌ی منسجمی درباره‌ی نظام خود را ندارند. آنها از وحشتی سرکش به خوشبینی‌ای رام در نوسانند. ثالثاً، چنان که لنین نوشته بود، سیاست اقتصاد متمرکز است. بحران، اختلاف‌های سیاسی موجود در نظام را تشدید می‌کند.

بروز شکاف‌ها و نزاع‌ها هم در میان طبقه حاکم برای چگونگی حل بحران و هم در میان طبقات حاکم بین‌المللی مختلف در جستجو برای انداختن بار

بحران بر گرده‌ی دیگری تنش‌های امپریالیستی را تشدید کرده است. هم‌زمان طبقه حاکم در جستجوی این است که طبقه‌ی کارگر خاص خویش بهای بحران را بپردازد.

ناکامی‌های حاد متأخر سرمایه‌داری با ناکامی‌های مزمن دراز مدت‌تر سرمایه‌داری در آمیخته می‌شود. سرنوشت افراد در کشورهای فقیرتر، که حال همگی عمیقاً به قلمرو سرمایه‌داری درافتاده‌اند، این ناکامی‌ها را به روشن‌ترین صورت نشان می‌دهد. به گفته‌ی سازمان ملل، در حدود یک میلیارد نفر با روزی کمتر از یک دلار روزگار می‌گذرانند، ۴۰ درصد جمعیت جهان، با کمتر از دو دلار در روز زندگی می‌کنند. پشت چنین آمار خشکی، رنج و فقر غیرقابل بیانی نهفته است که تن مقاومت قهرمانانه‌ی کارگران در کشورهایی چون مصر و بولیوی را مایه‌ی جوشیده دیده است.

وخت زندگی برای اکثریت در آنچه به عنوان جهان سوم شناخته شده حتی در ثروتمندترین بخش‌های نظام طنین می‌افکند. در آمریکا، غنی‌ترین اقتصادی که جهان به خود دیده، یک پنجم کودکان در فقر پرورش می‌یابند (در خانواده‌هایی با کمتر از نصف متوسط درآمد). کارگران از استرس‌های فزاینده و ساعت‌های طولانی رنج می‌برند. برای کارگران کارخانه‌ها سال کاری به دو هفته در طی دو دهه‌ی گذشته افزایش یافته است. در این میان اقلیتی کوچک مبادرت به انباشت میزانی از ثروت نموده که ده سال پیش از این مشاهده نشده بود. یک درصد ثروتمندان در آمریکا اکنون بیش از یک درصد کل درآمد، دو برابر سهم‌شان در دهه‌ی ۷۰ دریافت می‌کنند. اختلاف شدید بین فقیر و غنی در هر جامعه‌ای طنین‌انداز می‌شود. جهان سوم به گروه ابر ثروتمندان خاص خود می‌بالد، که بخشی از الیت سرمایه‌داری جهانی را شکل می‌دهد. در مجموع یک میلیونوم غنی‌ترین جمعیت جهان به اندازه‌ی نیمی از فقیرترین جمعیت جهان دارایی دارد.

در متن شکست سرمایه‌داری بود که دوران جدیدی از مقاومت در اواخر دهه‌ی ۹۰ شکل گرفت. احساس رو به رشد ضد سرمایه‌داری در خیابان‌های

سیاتل به اوج خود رسید، جایی که تظاهرکنندگان مانع از برگزاری نشست سازمان تجارت جهانی در ۱۹۹۹ و نشست سران جی ۸ در ۲۰۰۱ در شهر ایتالیایی جنووا شدند. حرکت‌های خیابانی انعکاسی بود از بی‌اعتمادی فزاینده نسبت به شرکت‌های چندملیتی و قدرت آنهایی که از قرار معلوم بر نظام سرمایه‌داری حاکمند. برای افراد درگیر در جنبش ضدسرمایه‌داری، دل‌مشغولی‌های اولیه، نابرابری اقتصادی و غارت جهان سوم بود. بسیاری تا همین امروز به اعتراض علیه چرخه‌ی جنگ افروزی‌های حاکمین آمریکا از بعد از یازدهم سپتامبر ادامه داده‌اند. همچنین عده‌ای در مناظره‌هایی درباره‌ی گرمایش زمین و تهدیدات هسته‌ای همراه با آن شرکت می‌جویند.

هر یک از این موضوعات مرتبط با دل‌مشغولی بزرگتری است تا کارآمدی و ناکارآمدی نظام سرمایه‌داری را توضیح دهد؛ تا قوت‌ها و ضعف‌های آن را بفهمد و نهایتاً بر آن فائق آید.

مارکسیسم کتاب راهنمایی نیست که خواند با جادو و جنبل این مشکلات را حل کند. اما مجموعه‌ای است بایسته از ابزارها در خدمت جنبشی با این اهداف. علاقه‌ی روزافزون به اقتصاد مارکسیستی نابه‌یست.

از کریس هارمان، آلکس کالینیکوس، مارک توماس و حنیفر براونلیچ به خاطر تشویق‌ها و اصلاحات و پیشنهاداتشان در مراسم مختلف آماده‌سازی این کتاب مدیونم.